

STEM UIT BELGIË, De, katholiek weekblad van de Vlaamse emigrantenpers gesticht door kanunnik Floris Prims en uitgegeven te Londen (1914-1919).

De Stem startte als een tweetalig weekblad op 25 september 1914. Vanaf februari 1916 verscheen een afzonderlijke Franstalige uitgave *L'Echo de Belgique*, die in augustus 1916 definitief gestaakt werd om alleen met de Nederlandstalige *Stem uit België* verder te gaan. De krant had de hoogste oplage van alle Belgische bladen in Groot-Brittannië en werd gratis of na een kleine abonnementsbijdrage verspreid onder de vluchtelingen en aan het front; daar was *De Stem* het meest verdeelde Nederlandstalige blad. Bijna de helft van de oplage was voor distributie aan het front bestemd. De krant werd ook gefinancierd door giften en leningen, vooral van **Alfons van de Perre** en Mgr. Antoine de Wachter.

De oorspronkelijke bedoeling was om informatie en morele steun te geven aan gevluchte Belgen. *De Stem* werd al gauw de spreekbuis van de Vlaamse katholieke geestelijkheid met artikels met een uitgesproken Vlaams en klerikaal karakter. Ondanks de druk van kardinaal Désiré Mercier en pater **Georges Rutten** slaagden vooral Prims, **Jules Callewaert** en Van de Perre erin om scherpere stand-

punten in te nemen dan *De Belgische Standaard* en *Vrij België*. Dit uitte zich in hun afkeer van de Belgische regering en begrip voor de activisten. Het blad pleitte voor vrede door onderhandelingen omdat Duitsland een tegengif was voor de francofiele neigingen van de belgicisten. Dit verklaart ook de pacifistische sympathieën en de veroordeling van het militarisme in vele bijdragen. Vooral Jules Callewaert volgde het radicaliseringsproces van de **Frontbeweging**. In de studentenbladzijde van *De Stem* wees hij Frans van Cauwelaerts cultuurflamingantisme, zijn veroordeling van het activisme en loyauteit tegenover de Belgische staat af. *De Stem* kreeg herhaaldelijk te maken met de censuur en werd meer dan eens verboden aan het front.

LITERATUUR: M. Cordemans, *Dr. A. Van de Perre's oorlogsjaren 1914-1918*, 1963; – Uit het archief van Frans van Cauwelaert, I. *Gedenkschriften over Vlaamse Beweging en Belgische politiek*, 1895-1918, 1970; – A. Callens, *Het weekblad De Stem uit België (1914-1919)*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1980.

ANN CALLENS